

Opiskeluhuollon suunnitelma

Lukuvuosi 2023–2024

Rautalammin kunta

Hyväksytty hyvinvointilautakunnassa 20.09.2023

Sisällys

1 Johdanto	3
2. Mitä opiskeluhoolto on?	3
3. Rautalammin opiskeluhoolto	4
3.1 Opiskeluhoollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhooltopalvelut	4
3.2 Opiskeluhooltotyön ohjaaminen Rautalammin kunnassa	5
3.3. Yhteisöllinen opiskeluhoolto	5
3.3.1 Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa ja jatko-opintoihin hakeutumisessa	5
3.3.2 Opiskeluhoollon toimijoiden tehtävät ja vastuut.....	6
3.3.3 Opiskeluhoollon tukipalvelut ja yhteistyökumppanit	8
3.3.4 Opiskeluhooltoon liittyvät suunnitelmat ja mallit	10
3.3.4.1 Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen.....	10
3.3.4.2 Tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus	11
3.3.4.3 Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet	11
3.3.4.4 Järjestyssäännöt	11
3.3.4.5 Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen.....	11
3.3.4.6 Suunnitelma oppilaiden ja opiskelijoiden suojaamiseksi kiusaamiselta ja häirinnältä.....	11
3.3.4.7 Toiminta kriisi- ja uhkatilanteissa.....	12
3.3.4.8 Lääkehoitosuunnitelma.....	12
3.4. Yksilökohtainen opiskeluhoolto.....	12
3.4.1 Yksilökohtaisen tuen toteuttamistavat ja yhteistyömuodot.....	13
3.4.2 Yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhteisistä menettelytavoista sopiminen.....	14
4 Opiskeluhoollon järjestäminen oppilaiden ja huoltajien kanssa.....	15
4.1 Kodin ja oppimisyksikön yhteistyö	15
4.2 Oppilaiden osallisuus	15
5.Opiskeluhooltotoiminnan kehittäminen ja siitä tiedottaminen	16
5.1. Lukuvuoden teema.....	16
5.2 Opiskeluhoollon vuosikello.....	16
5.3. Opiskeluhooltotyön arviointi	20
5.4 Opiskeluhoollosta tiedottaminen.....	20

6.Yksikkökohtaiset suunnitelmat	20
6.1. Esiopetus.....	21
6.1.1 Yhteisöllinen opiskeluhoolto	21
6.1.2 Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestäminen.....	22
6.1.3 Opiskeluhoiltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen.....	22
6.2 Kerkonjoen koulu	23
6.2.1 Yhteisöllinen opiskeluhoolto	23
6.2.2 Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestäminen.....	23
6.2.3 Opiskeluhoiltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen.....	24
6.3. Matti Lohen koulu	24
6.3.1 Yhteisöllinen opiskeluhoolto	24
6.3.2 Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestäminen.....	25
6.3.3 Opiskeluhoiltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen.....	25
6.4. Rautalammin lukio.....	26
6.4.1 Yhteisöllinen opiskeluhoolto	26
6.4.2 Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestäminen.....	27
6.4.3 Opiskeluhoiltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen.....	27

1 Johdanto

Opiskeluhoolto kattaa oppilaan hyvän oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämisen koulu yhteisössä. Sen tavoitteena on edistää oppimista ja hyvinvointia, tukea oppilaan ja vanhemman osallisuutta, ehkäistä ongelmien syntymistä, turvata matalan kynnyksen tuki ja toimia tukena opettajien työlle. Yhteisöllinen opiskeluhoolto edistää oppilaiden oppimista, hyvinvointia ja tukee osallisuutta. Sitä tehdään yhteistyössä koulun sidosryhmien kanssa. Yksilökohtaista opiskeluhoiltoa voivat tarjota terveydenhoitaja, koululääkäri, kuraattori tai psykologi.

Tässä suunnitelmassa kuvataan, mitä on Rautalammin kunnan opiskeluhoolto sekä avataan erilaiset toimintamallit ja –periaatteet. Suunnitelmassa on kuvattuna opiskeluhooltoon osallistuvat toimijat ja sidosryhmät. Suunnitelman viimeisestä kappaleesta löytyvät lisäksi koulukohittaiset opiskeluhoiltosuunnitelmat.

Suunnitelma toimii opiskeluhoiltotyön suunnittelun, arvioinnin ja toteutuksen ohjekirjana kaikille opiskeluhoiltotyötä tekeville.

2. Mitä opiskeluhoolto on?

Opiskeluhoiltolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä lisäävää toimintaa koulu yhteisössä. Oppilaiden kehitysympäristön ja koulun toimintaympäristön muuttuessa opiskeluhoiltosta on tullut yhä tärkeämpi osa koulun toimintaa. Opiskeluhoolto liittyy läheisesti koulun kasvatus- ja opetustehtävään ja opiskeluhoiltotyössä otetaan huomioon oppilaan edun ensisijaisuus. Oppilaalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhoolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Opiskeluhoiltion painopiste on ennakkoivassa ja ennaltaehkäisevässä työssä.

Yhteisöllinen opiskeluhoolto edistää oppilaiden oppimista ja hyvinvointia sekä esiopetusryhmän ja koulu yhteisön vuorovaikutusta ja osallisuutta. Se on kaikkien yhteisössä työskentelevien tehtävä. Opiskeluhoiltotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä koulun ja esiopetuksen sidosryhmien ja oppilaiden verkostojen kanssa. Huoltajien roolia vahvistetaan monipuolisella kodin ja koulun/esiopetuksen välillä tehtävällä yhteistyöllä. Oppilaat osallistuvat koulun/esiopetuksen arjen ja oman oppimisensa suunnitteluun ja arviointiin. Oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta tai tutortoiminta ovat keskeisiä toimintamuotoja, joissa oppilaat pääsevät vaikuttamaan koulun arkeen. Huoltajien ja oppilaiden edustaja osallistuu yhteisöllisen opiskeluhoiltoryhmän työskentelyyn.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto on yksilölle suunnattu, tapauskohtaisesti toteutettava palvelu. Sen toteuttamiseen voivat osallistua terveydenhoitaja ja lääkäri, kuraattori ja psykologi sekä muut monialaiset toimijat.

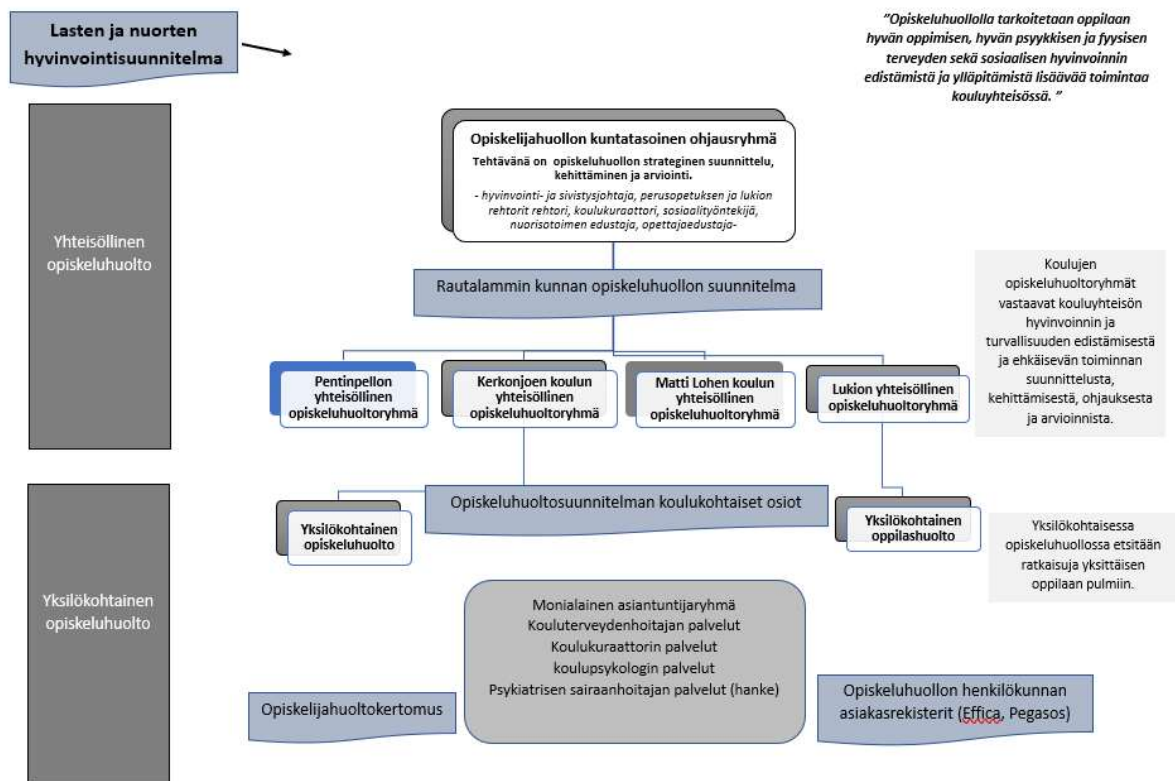
Opiskeluhoitoa ohjaavat keskeisimmät lait ja asetukset:
 Oppilas- ja opiskeluhoitolaki (1287/2013)
 Perusopetuslaki (628/1998)
 Lukiolaki (714/2018)
 Lukion ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteet

3. Rautalammin opiskeluhoito

3.1 Opiskeluhoiton kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Rautalammin kunnan opiskeluhoiton suunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista vastaa opiskeluhoiton ohjausryhmä. Ohjausryhmä ohjaa yksikkökohtaisten opiskeluhoitoryhmien työtä. Yksikkökohtaisten yhteisöllisten opiskeluhoitoryhmien keskeisimpänä tehtävänä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen. Yksilökohtainen opiskeluhoitoryhmä kootaan tapauskohtaisesti.

Rautalammin koulutoimessa ja esiopetuksessa kasvatuksessa on 19 esioppilasta, 251 perusopetuksen oppilasta 98 lukion opiskelijaa sekä 3 tuva-opiskelijaa. Opiskeluhoitossa työskentelee kouluterveydenhoitaja (100 %), koulukuraattori (60 %) ja koulupsykologi (20 %, ostopalvelu).

3.2 Opiskeluhoitotyön ohjaaminen Rautalammin kunnassa

Paikallisella tasolla opiskeluhoitoa ohjaavien suunnitelmien kokonaisuus muodostuu kolmesta suunnitelmasta, jotka yhdessä ohjaavat opiskeluhoitoa toteutusta. Suunnitelmat valmistellaan monialaisessa yhteistyössä. Suunnitelmat ovat:

- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, johon kirjataan opiskeluhoitoa koskeva osuus
- paikalliseen opetussuunnitelmaan sisältyvä kuvaus opiskeluhoitosta
- kuntakohtainen opiskeluhoitosuunnitelma koulukohtaisine tarkennuksineen
- sekä esiopetukseen liittyen esiopetussuunnitelma ja kaksivuotisen esiopetuksen koulun opetussuunnitelma

Rautalammin kunnan opiskeluhoitoa yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa opiskeluhoitoa ohjausryhmä. Ryhmä ohjaa koulukohtaisten yhteisöllisten opiskeluhoitoryhmien työtä ja laatii kuntakohtaisen opiskeluhoitoa vuosikellon. Opiskeluhoitoa ohjausryhmään kuuluvat sivistys- ja hyvinvointijohtaja (puheenjohtaja), Matti Lohen ja Kerkonjoen koulun rehtori, lukion rehtori, päiväkodin johtaja, koulukuraattori, erityisopettaja, etsivä nuorisotyöntekijä.

Koulujen yhteisölliset opiskeluhoitoryhmät vastaavat yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista omissa yksiköissään.

3.3. Yhteisöllinen opiskeluhoito

Yhteisöllinen opiskeluhoito edistää oppilaiden oppimista ja hyvinvointia sekä yhteisön hyvää vuorovaikutusta ja osallisuutta. Yhteisöllinen työ tukee koko yhteisöä ja on ensisijainen opiskeluhoitoa työmuoto.

Siinä seurataan, arvioidaan ja kehitetään opiskeluyhteisön hyvinvointia ja huolehditaan sen ympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Työhön kuuluu myös yksikön toimintakyvystä huolehtiminen ongelma- ja kriisitilanteissa. Yhteisöllinen opiskeluhoitotyö on kaikkien opiskeluyhteisössä työskentelevien ja opiskeluhoitopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä.

3.3.1 Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa ja jatko-opintoihin hakeutumisessa

Niveltietoa siirretään varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen niveltietopalaverissa. Yhteistyö koulutuksen järjestäjien ja opettajien sekä ohjaajien kanssa on tärkeää etenkin siirryttäessä esikoulusta kouluun. Vanhempien luvalla siirretään tietoa lasten osaamisesta kouluun tulevalle ensimmäisen luokan/ luokkien opettajalle/opettajille. Opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömien tietojen luovuttaminen ei edellytä hoitajan suostumusta.

Mukana tiedonsiirrossa on myös erityisopettajat sekä koululta että varhaiskasvatuksesta. Keväällä esiopetuksen oppilaat käyvät tutustumassa tulevaan koululuokkaan ja opettajaan yhdessä esiopettajan kanssa.

Kuudennen ja seitsemännen luokan nivelvaiheessa järjestetään yläkoululla Kutoselta seiskalle -ilta. Tuleville seitsemäsluokkalaisille järjestetään keväällä myös tutustumispäivä, jossa tukioppilaat ovat mukana.

Seiskojen luokkajakojen tekemiseen osallistuvat kuudesluokkalaisten opettajat. Tässä yhteydessä siirretään pedagogista tietoa luokkajakojen pohjaksi. Tarvittaessa järjestetään oppilas-kohtaisia tiedonsiirtopalavereja, jossa ovat mukana huoltajat, oppilas, opettaja sekä opiskeluhoollon ammattihenkilöitä. Tehostetun ja erityisen tuen oppilaille tehdään 7. luokan alkaessa pedagoginen tiedonsiirto oppilasta opettaville opettajille (siirtopalaveri).

Yhteistyötä jatko-opintoihin siirryttäessä koordinoi oppilaanohjaaja. Tehostetun oppilaanohjauksen tarpeen arvioi oppilaanohjaaja yhteistyössä yläkoulun luokanohjaajien ja aineenopettajien kanssa. Opiskeluhoollon ohjausryhmä vastaa kotikunnan edustajana toisen asteen opintonsa keskeyttäneistä. Yhdeksännen luokan oppilaiden vanhemmille järjestetään vanhempainilta syksyllä ja lukio-opintoja suunnitteleville järjestetään tutustuminen Rautalammin lukioon.

Lukioon tulevilta opiskelijoilta pyydetään opiskeluhoollolliset asiakirjat, jotka he voivat niin halutessaan toimittaa. Lukioaikana opiskelijat tutustuvat kattavasti jatko-opintomahdollisuuksiin lukio-opintojen jälkeen.

3.3.2 Opiskeluhoollon toimijoiden tehtävät ja vastuut

Rehtori/päiväkodin johtaja

- johtaa yksikön yhteisöllistä opiskeluhoollotyötä
- toimii yksikön opiskeluhoolloryhmän puheenjohtajana
- vastaa yksikön yleisestä turvallisuudesta ja opetusjärjestelyistä
- huolehtii opiskeluhoollotyön seurannasta ja arvioinnista yhdessä opiskeluhoolloryhmän kanssa
- toimii yksikön kriisiryhmän koollekutsujana
- vastaa henkilöstön riittävästä perehdyttämisestä

Luokanopettaja, luokanohjaajan, esiopettaja ja ryhmänohjaaja

- vastaa oppilaan koulunkäynnin ja hyvinvoinnin seuraamisesta (oppilaantuntemus)
- ohjaa oppilasta hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhoollon etuuksia ja palveluja
- pitää yhteyttä huoltajiin ja opiskeluhoollon toimijoihin (konsultaation käyttö)
- täyttää laajojen terveystarkastusten esitietolomakkeen THL:n ohjeistuksen mukaan (ei esiopetus)

Oppilaanohjaaja ja opinto-ohjaaja

- osallistuu opiskeluhuollollisiin tehtäviin
- on yhteisöllisen hyvinvointiryhmän jäsen
- tarkistaa opiskeluvaikeuksien ilmaantuessa oppilaan kokonaistilanteen ja opinto-ohjelman yhdessä oppilaan kanssa
- tiedottaa tarvittaessa huolestaan oppilaan huoltajalle (nk. huolipalaverimalli huolen puheeksi ottoa helpottamaan liitteissä)
- ohjaa oppilasta eteenpäin tarvittaessa muihin asiantuntijapalveluihin, esimerkiksi erityisopettajalle, kuraattorille, psykologille tai koulun ulkopuoliselle toimijalle
- tekee opintojen pidentämissuunnitelman yhdessä oppilaan kanssa, tarvittaessa mukana ovat myös huoltajat; tiedottaa huoltajalle asiasta
- yläkoulussa elokuun loppuun oppivelvollisuuden suorittamisen tarkistus

Muu koulu- ja opetushenkilöstön edustaja

- vastaa oppilaan koulun/esioiPETuksen käynnin ja hyvinvoinnin seuraamisesta ja tiedottamisesta luokanopettajalle / luokanvalvojalle
- ohjaa oppilasta hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhuollon palveluja

Kouluterveydenhoitaja

- vastaa oppilaan kasvun ja kehityksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä (terveystarkastukset ja laajat terveystarkastukset)
- tukee vanhempien sekä huoltajien kasvatustyötä
- vastaa oppilaan erityisen tuen ja tutkimusten tarpeen varhaisesta tunnistamisesta
- vastaa pitkäaikaisesti sairaan lapsen omahoidon tukemisesta yhteistyössä muiden opiskeluhuollon toimijoiden kanssa
- ohjaa jatkotutkimuksiin ja -hoitoon (omalääkäri, koulupsykologi, perheneuvola, koulukuraattori, nuorten työryhmä, etsivä nuorisotyöntekijä)

Koululääkäri

- tekee laajat terveystarkastukset vuosiluokilla 1, 5 ja 8
- toteuttaa oppilaiden terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät tarkemmat tutkimukset ja selvittelyt
- ohjaa oppilaat jatkotutkimuksiin

Koulukuraattori

- tarjoaa yksilökohtaista tukea oppilaille ja perheille oppilaan kasvuun ja kehitykseen, koulunkäyntiin sekä elämäntilanteeseen liittyvissä asioissa
- osallistuu yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin yhdessä opiskeluhuollon ohjausryhmän ja yksikkökohtaisten opiskeluhoitoryhmien kanssa

- osallistuu ennaltaehkäisevään ja kouluyhteisön hyvinvointia edistävään sekä korjaavaan yksilö-, ryhmä- ja luokkamuotoinen työskentelyyn
- tekee perhe- ja verkostoyhteistyötä mm. sosiaalityön, perhepalveluiden ja nuorisotoimen kanssa

Koulupsykologi

- osallistuu oppilaiden oppimisen ja hyvinvoinnin sekä sosiaalisten ja psyykkisten valmiuksien tukemiseen
- tekee tarvittaessa psykologisia tutkimuksia, joilla voidaan arvioida oppilaan oppimista, soveltuvaa koulumuotoa tai oppilaan psyykkisen tuen tarvetta
- ohjaa oppilaita saamaan muita opiskeluhuollon palveluja sekä muita oppilaan mahdollisesti tarvitsemia tukitoimia tai lisätutkimuksia

Psykiatrinen sairaanhoitaja (POSOTE20-hankkeen kautta lokakuuhun 2023 saakka)

- toimii Matti Lohen koululla ja hänen palvelunsa on kohdennettu yläkoulun oppilaille
- tapaa oppilaita, joilla on esimerkiksi pitkittyneitä tai hankaloituneita masennus- tai ahdistusoireita tai muita haasteellisia psyykkisiä tilanteita,
- tapaamiset voidaan toteuttaa koulussa, oppilaan kotona tai etävastaanottona. Tapaamisilla voidaan tavata tarvittaessa oppilaan perhettä tai huoltajia sekä opiskeluhuollon henkilöstä.
- tarvittaessa psykiatrinen sairaanhoitaja ohjaa oppilaan muihin palveluihin.

Vastaanotolle tarvitaan alkuarvio, jonka voivat tehdä kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi, koulukuraattori tai joku muu sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilainen.

Kouluyhteisökehittäjä (syksy 2023, 2 päivää viikossa)

- järjestää ryhmäytymistä tukevaa toimintaa luokille samalla tukien opettajien osaamisen kehittymistä ryhmäyttävässä toiminnassa
- monipuolistaa koulupäivän aikaisia aikuisten ja oppilaiden kohtaamisen foorumeita yhdessä mm. koulun henkilöstön, nuorisotoimen, seurakunnan kanssa.
- tuo ja vie hyviä käytänteitä Suonenjoen ja Rautalammin perusopetuksien välillä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

- vastaa Valpas-järjestelmän seurannasta
- vastaa TUVA-opintojen organisoimisesta

3.3.3 Opiskeluhuollon tukipalvelut ja yhteistyökumppanit

Opiskeluhuollon käytännön toteuttaminen edellyttää opetus-, terveys- ja sosiaalitoimen välistä yhteistyötä. Lisäksi yhteistyösuhteet nuorisotoimen, pelastustoimen sekä poliisin suuntaan nähdään tärkeiksi opiskeluhuollossa. Monialaisen yhteistyön keskeisenä työmuotona ovat yksikköjen opiskeluhuoltoryhmät. Tärkeänä osana monialaisuutta on konsultaatio eri toimijoiden välillä.

Lukuvuonna 2022–2023 on aloitettu yhteisöllisen opiskeluhuollon ryhmämuotoinen ennaltaehkäisevä ja varhaista puuttumista tukeva toiminta. Toimintaa on pilotoitu Matti Lohen koulussa ja sitä kehitetään ja vakiinnutetaan osaksi kaikkien koulujen arkea. Ryhmämuotoisesti tuetaan mm. kaveritaitoja, sosiaalisissa tilanteissa toimimista, jaksamista, opiskelutaitoja, arjen taitoja ja käyttäytymistä. Tätä toimintaa pyritään jatkamaan kuluvan lukuvuoden aikana henkilöstöresurssin sallimissa rajoissa.

Nuorisotoimi

Nuorisotoimen tehtävänä on nuorten kasvun, itsenäisyyden ja osallisuuden tukeminen yhteiskunnassa. Palveluihin kuuluvat muun muassa erilaisten tapahtumien, leirien ja retkien järjestäminen, ennaltaehkäisevä päihdetyö, tieto- ja neuvontatyö, nuorisovaltuustotoiminta (RauNo). Nuorisotoimi on koulujen merkittävä yhteistyökumppani yhteisöllisessä opiskeluhuoltotyössä.

Seurakunta

Seurakunnan tehtävänä on osallistua oppilaiden hyvinvoinnin tukemiseen yhdessä koulun ja muiden moniammatillisten toimijoiden kanssa. Seurakunta on suunnitellusti mukana lukuvuoden alussa tapahtuvassa ryhmäytävässä toiminnassa sekä välituntitoiminnassa. Seurakunnan edustajat osallistuvat myös tarpeen mukaan muuhunkin yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintaan.

Perheneuvola

Kasvatus- ja perheneuvonta on matalankynnyksen sosiaalipalvelu (alle 14 –vuotiaiden lasten perheille). Kasvatus- ja perheneuvonnan tehtävä on tarjota apua lapsiperheiden eri elämäntilanteisiin; tukea lapsen hyvinvointia, yksilöllistä kasvua ja myönteistä kehitystä, tukea vanhemmuutta ja auttaa lapsiperheitä omien voimavarojen vahvistamisessa.

Lastensuojelu

Lastensuojelupalvelut tarjoavat ehkäisevää lastensuojelua ja lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelua. Palveluihin kuuluvat lastensuojelutarpeen selvitys, asiakassuunnitelma, avoimuuden tukitoimet, suunnitelmallinen avoimuuden työskentely, lapsen kiireellinen sijoitus ja huostaanotto sekä niihin liittyvä sijais- ja jälkihuolto.

Mikäli työntekijöillä syntyy huoli lapsesta tai nuoresta, tulee huoli ilmaista lastensuojeluviranomaiselle. Huoli voidaan ilmaista yhteistyössä huoltajien kanssa tehtävällä huoli-ilmoituksella

tai lastensuojelulain 25§:n mukaisesti lastensuojeluilmoituksella. Mikäli lapsen tai nuoren terveydelle ja turvallisuudelle ei ole välitöntä uhkaa, on ennen lastensuojeluilmoituksen tekemistä suositeltavaa, että asiasta on keskusteltu huoltajien ja oppilaan kanssa oppilaan ikä- ja kehitystaso huomioiden.

Nuorten työryhmä

Nuorten työryhmä vastaa 14–20 –vuotiaiden psykiatrista erikoissairaanhoidon tai päihdehoitoa tarvitsevien tutkimuksesta ja hoidosta. Tarvittaessa käytössä ovat myös KYS:n nuorisopsykiatrian palvelut. Palveluihin voi hakeutua oman alueen hoitajan tai lääkärin kautta. Mielenterveyden ongelmissa tai elämänkriiseissä palveluihin voi hakeutua omalla yhteydenotolla.

Erikoissairaanhoidon

Mikäli oppilas tarvitsee sellaisia erikoissairaanhoidon palveluita, jotka tukevat oppimista ja koulunkäyntiä, tehdään hoitavien yksiköiden kanssa tiivistä verkostoyhteistyötä. Yhteistyö monialaisten toimijoiden kanssa on tärkeää oppilaan kokonaisvaltaisen tuen järjestämisen kannalta. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa edellyttää aina huoltajien suostumusta. Keskeisiä erikoissairaanhoidon yhteistyötahoja ovat sairaalakoulut, Elmeri-koulut, neurologian, psykiatrian sekä foniatrian poliklinikat.

Poliisi

Poliisin koulujen kanssa tekemä yhteistyö on ennalta estävän poliisitoiminnan merkittävä toimintamuoto. Poliisi antaa asiantuntijakonsultaatiota koulujen tarvitsemassa turvallisuuteen liittyvissä ongelmatilanteissa sekä toimii tarvittaessa erilaisissa työryhmissä. Poliisin ankkuriryhmä jalkautuu tarvittaessa koulujen tueksi tapahtumiin ja yksittäisten oppilaiden tilanteiden selvittelyyn.

3.3.4 Opiskeluhooltoon liittyvät suunnitelmat ja mallit

3.3.4.1 Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Tupakointi (koskee myös sähkö tupakointia ja nuuskaa) on kielletty tupakkalain ja koulun järjestyssääntöjen perusteella. Huoli-ilmoitus lastensuojeluun tarpeen mukaan. Päihteiden tuonti, käyttö sekä kouluun tulo päihteiden vaikutuksen alaisena on kielletty järjestyssääntöjen mukaan. Koulujen kriisisuunnitelmissa (koulukohtaisen osion liite 3) määritellään toimintaohjeet kohdattaessa oppilaan päihdeongelma.

3.3.4.2 Tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Tapaturmien ehkäisyssä olennaista on riskitekijöiden jatkuva arviointi ja niihin puuttuminen. Yksiköiden toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan turvallisuuskäytäntöinä vahvasti huomioiden. Tätä tukevat yksikön järjestyssäännöt ja turvallisuussuunnitelmat, kuten kriisisuunnitelma. Tapaturmatilanteissa ensiavun antaa paikalle tullut aikuinen ja ohjaa oppilaan tarvittaessa kouluterveydenhoitajalle. Mikäli terveydenhoitaja ei ole paikalla, niin yksikön aikuinen on yhteydessä oppilaan huoltajaan terveyskeskuksessa käyttämiseksi. Vakavammissa tapaturmissa koulun aikuinen soittaa ambulanssin (p.112). Tapaturman nähnyt aikuinen tekee koulusihteerin kanssa tapaturmailmoituksen vakuutusyhtiöön.

3.3.4.3 Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet

Koulukuljetuksia odotetaan noudattaen yksikön järjestyssääntöjä ja valvojan ohjeita. Kyyditykset järjestetään Opetushallituksen laatiman koulukuljetusoppaan mukaisesti ja niissä noudatetaan Rautalammin kunnan tarkempia oppilaskuljetusohjeita. Opas ja ohjeet löytyvät kunnan www-sivuilta. Perusopetuksen osalta koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet löytyvät lukuvuosisuunnitelmasta.

3.3.4.4 Järjestyssäännöt

Yksiköiden järjestyssäännöt löytyvät niiden kotisivuilta. Rautalammissa on järjestyssääntöjen yhteinen osa, joka on laadittu opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti sekä omat toimintaohjelmamuotoon laaditut tarkentavat ohjeet.

3.3.4.5 Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen

Rautalammin esiopetuksella, perusopetuksella ja lukiolla on omat poissaolomallinsa ja ne löytyvät yksiköiden kotisivuilta.

3.3.4.6 Suunnitelma oppilaiden ja opiskelijoiden suojaamiseksi kiusaamiselta ja häirinnältä

Yksiköillä on olemassa suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä (koulukohtaisen osion liite 2). Suunnitelmassa kuvataan Opetushallituksen ohjeistuksen mukaisesti väkivallan, aggressiivisen käyttäytymisen, kiusaamisen ja häirinnän ehkäiseminen sekä niihin puuttuminen, asian käsittely yksilö-, ryhmä- ja koko yhteisön tasolla sekä oppilaan yksilöllinen tuki, yhteydenottotavat kotiin ja yhteistyö huoltajan kanssa sekä yhteistyö viranomaisten kanssa, suunnitelmasta tiedottaminen ja perehdyttäminen siihen, suunnitelman päivittäminen, toteutumisen seuranta sekä seurantaan liittyvä kirjaaminen ja arviointi.

3.3.4.7 Toiminta kriisi- ja uhkatilanteissa

Toiminta uhka- ja vaaratilanteissa on kuvattu yksiköiden palo- ja pelastussuunnitelmassa sekä kriisisuunnitelmassa (koulukohtaisen osion liite 3). Suunnitelmat päivitetään aina tarvittaessa, mutta tarkastellaan vähintään jokaisen lukuvuoden alussa. Näihin suunnitelmiin on kaikilla kiinteistössä toimivilla aikuisilla velvollisuus perehtyä. Toimintaa uhka- ja vaaratilanteissa harjoitellaan sekä henkilökunnan että oppilaiden kanssa. Kriisisuunnitelmassa on ohje toiminnalle poikkeustilanteissa, joka käsittää esimerkiksi toiminnan onnettomuuksien tai kuolemantaustien kohdalla.

3.3.4.8 Lääkehoitosuunnitelma

Yksiköillä on omat lääkehoitosuunnitelmansa (koulukohtaisen osion liite 4). Lisäksi jokaisen oppilaan osalta tulee laatia yksilöllinen lääkehoitosuunnitelma.

3.4. Yksilökohtainen opiskeluhoolto

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäiselle oppilaalle annettavia:

- 1) oppilasterveydenhuollon palveluja
- 2) opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluja
- 3) monialaista yksilökohtaista opiskeluhooltoa.

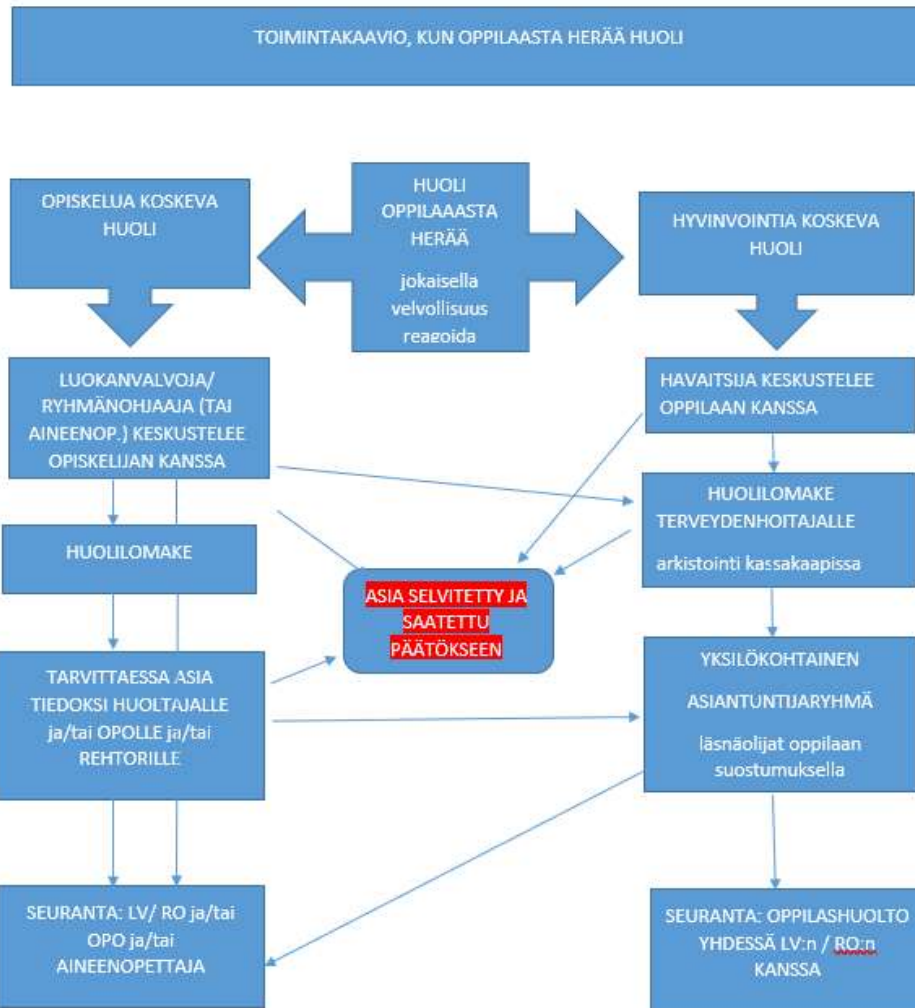
Monialaista yksilökohtaista opiskeluhooltoa toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon tehtävänä on edistää hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja oppilaan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Tavoitteena on ehkäistä ongelmia varhaisessa vaiheessa ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä.

Yksilökohtaista opiskeluhooltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Oppilaan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Lähtökohtana on oppilasta arvostava, hänen mielipiteitään kuunteleva ja luottamusta rakentava vuorovaikutus. Toiminnassa otetaan huomioon oppilaan itsenäinen asema opiskeluhooltoon liittyvissä asioissa.

Opiskeluhoollon psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus hänen koulunkäyntiinsä ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Tarvittaessa oppilas on ohjattava saamaan muita opiskeluhoollon palveluja sekä muuta erityisen tuen tarpeessa olevia oppilaita tukevaa toimintaa. Seuraavalla sivulla on kaavion muodossa toimintatapa niihin tilanteisiin, jossa huoli oppilaasta on herännyt.

Tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden osalta yksilökohtainen opiskeluhoolto toteutuu yleisten periaatteiden mukaan. Opintopolun nivelvaiheissa ja tuen tarpeen muuttuessa erityisen tuen oppilaan tuen tarve tarkistetaan monialaisessa yhteistyössä.

3.4.1 Yksilökohtaisen tuen toteuttamistavat ja yhteistyömuodot

Kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset

Laajat terveystarkastukset tehdään perusopetuksessa 1.-, 5.- ja 8.-luokkien oppilaille sekä toisella asteella ensimmäisellä vuosikurssilla. Oppilaan kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin tutkimisen ja arvioinnin lisäksi laajoissa tarkastuksissa selvitetään koko perheen ja vanhempien hyvinvoinnin tilaa. Oppilaalle mahdollistetaan kahdenkeskinen tarkastus joko terveydenhoitajalla tai lääkärillä.

THL:n laatimat terveystarkastuskaavakkeet jaetaan oppilaalle ja huoltajalle ennen laajaa terveystarkastusta. Lähestyvistä tarkastuksista terveydenhoitaja ilmoittaa Wilman kautta. Lisäksi tarpeen mukaan oppilas, huoltaja ja luokanvalvojan täyttävät oppilaan selviytyminen ja hyvinvointi koulussa -kyselyn. Huoltajalta saadun luvan mukaan opettaja täyttää oman osuutensa kyselystä.

Sairauden vaatiman hoidon, lääkityksen ja erityisruokavalion järjestäminen

Oppilaan sairauden hoitoon liittyviin tarpeisiin suunnitellaan yksiköissä yksilölliset tukimuodot yhdessä hoidosta vastaavan toimijan (KYS/ nuorten työryhmä/ omalääkäri) ja huoltajien kanssa. Opetuspäivän aikana tarvitsemasta yksilöllisestä ravitsemuksesta, hoidosta, tuesta ja seurannasta sovitaan yhdessä oppilaan, huoltajien sekä terveys- ja opetustoimen edustajien kanssa mahdollisimman pian sairauden ilmenemisen jälkeen. Mikäli oppilas tarvitsee **erityisruokavaliota**, tulee oppilaiden huoltajien ilmoittaa erityisruokavaliosta koulun keittiölle sekä yleistä dieettillistä ylläpitävälle terveydenhoitajalle. Dieettillistä päivitetään syksyisin lukuvuoden alkaessa.

Oppilaan tarvitseman lääkehoidon toteutus määritellään yksilöllisessä lääkehoitosuunnitelmassa. Suunnitelmassa määritellään ohjeet lääkeannoksista ja muut hoito-ohjeet sekä tietoa niiden mahdollisista vaikutuksista hoitoon. Huoltajien on huolehdittava siitä, että oppilaan lääkehoidon toteuttamisesta sovitaan yhdessä terveys- ja opetustoimen henkilöstön kanssa. Koulussa kouluterveydenhoitaja koordinoi lääkehoitosuunnitelmia ja niiden ajantasaisuutta.

Opiskeluhuollon tuki kurinpitörajoitusten tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Jos rehtori evää oikeuden osallistua opetukseen loppupäivän aikana, hän ilmoittaa siitä huoltajalle ja sopii miten ja minne oppilas lähetetään. Vastuu oppilaasta siirtyy tällöin huoltajalle.

Kirjallisen varoituksen saaneen oppilaan/opiskelijan asiassa rehtori tarvittaessa ohjaa oppilaan opiskeluhuollon tuen piiriin. Määräaikaisessa erottamisessa noudatetaan perusopetus-/lukiolain säännöksiä tukitoimista. (Perusopetuslaki 36, 36a ja 36h§. Lukiolaki 32§). Määräaikaisesta erottamisesta päättää hyvinvointilautakunta.

3.4.2 Yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhteisistä menettelytavoista sopiminen

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon lähtökohtana on varhainen puuttuminen ja tuki oppilaalle. Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhuollon palvelujen järjestämiseksi yhteistyössä huoltajien ja/tai oppilaan kanssa. Ryhmän kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmään nimeäminen edellyttää aina oppilaan tai huoltajan suostumusta.

Oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuihin otetaan huomioon hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Asiantuntijaryhmän tapaamisista laaditaan muistio, johon ryhmän vastuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi olennaiset ja tarpeelliset asiat opiskeluhoitokertomukseen.

4 Opiskeluhuollon järjestäminen oppilaiden ja huoltajien kanssa

Yhteistyö kodin kanssa tulee olla luottamuksellista, avointa ja rakentavaa. Huolten puheeksi ottamiseen huoltajien kanssa tulee olla matala kynnys, kuitenkin oppilaan mielipidettä kunnioittaen. Kodin ja oppimisyksikön väliseen yhteistyöhön kuuluvat vanhempainillat ja -päivät, joissa vanhempien näkemyksistä ja toiveista keskustellaan, tehdään kyselyitä ja annetaan palautetta puolin ja toisin.

4.1 Kodin ja oppimisyksikön yhteistyö

Huoltajien ja oppimisyksikön välisellä yhteistyöllä tuetaan oppilaan hyvinvointia ja oppimisen/koulunkäynnin edellytyksiä. Voidakseen tukea oppilaan koulunkäyntiä, huoltajilla on oltava riittävästi tietoa opetuksen tavoitteista ja yksikön toimintakulttuurista. Periaatteena on, että yksikön vastuulla on tiedottaa aktiivisesti toiminnastaan ja oppilaan hyvinvoinnin tukipalveluista huoltajille esimerkiksi vanhempainiltana ja tarvittaessa lähetettävillä tiedotteilla. Huoltajilla tulee olla mahdollisuus saada joustavasti tietoa edellä olevista asioista.

Oppilaan itsenäinen asema opiskeluhuollossa korostuu tilanteissa, joissa oppilas on riittävän kehittynyt arvioimaan käsiteltävänä olevaa asiaansa ja ottamaan itsenäisesti vastuun siitä. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluja.

Rautalammin kouluissa ja esiopetuksessa on käytössä Wilma-ohjelma, jonka kautta yhteydenpito käy sujuvasti. Huoltaja seuraa Wilmassa nuoren koulunkäyntiä tai opiskelua sekä selvittää poissaolojen syyt. Huoltajan tunnukset vanhenevat opiskelijan täyttäessä 18 vuotta, mutta tämänkin jälkeen huoltajat voivat jatkaa Wilman käyttöä opiskelijan antamalla luvalla.

Opetuksen, siihen liittyvien tukimuotojen ja opiskeluhuollon toiminnan perusrakenteet tulee olla huoltajien tiedossa. Rautalammin kouluilla ja esiopetuksessa järjestetään yksikön ja huoltajien yhteistyöpäiviä vuosittain. Yhteistyöpäivässä huoltajat voivat tutustua opiskeluhuollon osalta erilaisiin tukimuotoihin, opiskeluhuollon toiminnan rakenteisiin ja yhteistyön periaatteisiin.

Yksiköiden yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä on huoltajien edustaja.

4.2 Oppilaiden osallisuus

Oppilaskunta

Perusopetuksessa kaikki koulun oppilaat muodostavat oppilaskunnan. Lukiossa kaikki koulun opiskelijat muodostavat opiskelijakunnan. Oppilaskunta- ja opiskelijakuntatoiminta ovat tärkeä osa demokratiakasvatusta. Se tarjoaa oppilaille mahdollisuuksia osallistua heitä koskevaan toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon koskien esimerkiksi opiskeluhoitoa, sääntöjä,

fyysisiä puitteita ja tapahtumia. Oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan avulla vahvistetaan yhteisöllisen ilmapiirin kehittymistä ja lisätään kouluviihtyvyyttä.

Tutor- ja tukioppilastoiminta

Tukioppilastoimintaa järjestetään perusopetuksessa. Tukioppilaina toimivat aina yhdeksäsluokkalaiset oppilaat. Oppilaat hakevat toimintaan ja tukioppilaat valitaan tehtävään hakeneiden haastatteluiden ja soveltuvuuden arvioinnin pohjalta. Oppilaat saavat koulutuksen ennen tehtävässä aloittamistaan.

Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää toisten huomioivaa käyttäytymistä, luoda koulun yhteishenkeä, torjua yksinäisyyttä ja lisätä nuorten osallisuutta koulussa. Tukioppilaat järjestävät yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta vahvistavaa toimintaa, tapahtumia ja tempauksia.

Tutor-toimintaa järjestetään lukiossa. Toiminnan tavoitteena on edistää lukion yhteisöllisyyttä ja turvallisuuden tunnetta sekä helpottaa uusien opiskelijoiden sopeutumista uuteen opiskeluyhteisöön ja lukio-opiskeluun.

Tutoreina toimivat yleisimmin toisen vuosikurssin opiskelijat. Heidät valitaan tehtävänsä ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Tutoreita valmennetaan kouluttamalla, kouluttajana toimii opinto-ohjaaja ja Tutor-vuottaan päättävät opiskelijat sekä kutsuttaessa etsivä nuorisotyöntekijä.

Tutor

- toimii opinto-ohjaajan ja ryhmänohjaajien apuna ensimmäisen vuoden opiskelijoiden ohjauksessa ja perehdyttämisessä sekä ryhmäyttämisessä
- osallistuu lukion esittelytilaisuuksiin ja vanhempainpäivään tarvittaessa
- vieraillee tarvittaessa 9. luokissa kertomassa lukio-opiskelusta
- osallistuu lukioon kesken lukuvuoden saapuvien opiskelijoiden ohjaukseen, informoi myös opiskeluhuollon palveluista
- pyrkii auttamaan yksin jääviä opiskelijoita pääsemään mukaan ryhmään

5. Opiskeluhuoltotoiminnan kehittäminen ja siitä tiedottaminen

5.1. Lukuvuoden teema

Rautalammin perusopetuksen ja esiopetukselukuvuoden teema on **hyvinvoiva mieli**. Rautalammin lukion lukuvuoden teema on **Hyvinvoiva arki**.

5.2 Opiskeluhuollon vuosikello

OPPILAS- JA OPISKELIJAHUOLLON VUOSIKELLO 2023–2024

Oppilashuollon ohjausryhmän vastuu

Koulujen ja esiopetuksen oppilashuoltoryhmien vastuu

KUUKAUSI	TAPAHTUMA
Elokuu	<ul style="list-style-type: none"> • Uusien lukion ykkösten ryhmäyttäminen (tutorit, nuorisotyö, kuraattori) • Uusien lukiolaisten nivelvaiheen tiedonsiirto • Uusien esioppilaiden nivelvaiheen tiedonsiirto • Syksyn yhteishaku • Yhteinen OHR Kerkko ja MLK 29.8 • OHR lukio • OHR Esiopetus • OHR ohjausryhmä 23.8. • OP4-opintojakso -> opiskelijataidot ja opiskelijahuollon esittely • OHR ohjausryhmän tapaaminen • RauNo kokous 6/6 • Oppivelvollisuuden suorittamisen tarkistus • Nivelvaiheissa olevien oppilaiden ja opiskelijoiden ryhmäyttäminen • Lukion aloittaneiden lukiseulat • Tutortoiminnan aloituskokous • Tiedonsiirtokeskustelut 1.- ja 7-luokkien oppilaista • Tiedonsiirto perusopetuksesta toiselle asteelle • 1.-,5.- ja 8.-luokkien laajat terveystarkastukset • Opiskelijakunnan hallituksen valinta • Kuraattori vierailee perusopetuksen ykkösluokissa ja tutustuu oppilaisiin • Esiopetuksen huoltajanilta 31.8. • Matti Lohen luokkien 1-6 huoltajailta 30.8.2023 • Jutteluvälkät MLK
Syyskuu	<ul style="list-style-type: none"> • Kuraattorin asumiskeskustelut lukion ykkösille • Kerkonjoen koulun huoltajailta 6.9. • Matti Lohen 7-9- luokkien huoltajien ilta 14.9. • LEOPSien laatiminen • Kaksivuotisen esiopetuksen testit (OPH) • SRKN Ihan pihalla -vierailu Silmun pihalle • Kiusaamisen vastaiset tunnit 18.9., helluntaiseurakunta, MLK • Uusien seiskojen ja lukion ykkösten ryhmäyttäminen • Nuorisovaltuuston toiminnan esittelyä (yläkoulu ja lukio) • Nuorten monialaisen ohjaus- ja palveluverkoston (NOP) kokous • Nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain (yläkoulu ja lukio) • Nuuska-agenttien teematapahtumat välkillä • Terveystarkastuksen tarkastukset lukion ykkösille • Pedagogisten asiakirjojen päivittäminen (jatkuu pitkin vuotta) • Kouluterveyskyselyn tulokset julkaistaan (2023, 2025...) -> tulosten analysointi ja toimenpiteiden laadinta tulosten pohjalta <ul style="list-style-type: none"> ○ Tulokset julkistetaan 210923; thl.fi • Toimintaa ohjaavien asiakirjojen viimeistely ja hyväksyntä lautakunnassa (lukuvuosisuunnitelma, opiskeluhuoltosuunnitelma, turvallisuussuunnitelma) <ul style="list-style-type: none"> ○ Lautakunnan kokous tulossa 200923 • Oppilaskunnan hallituksen valinta • Kaikkien luokkien vanhempainillat 1. lk (lisäksi vanhempainvartit soittamalla), 3-luokat, alakoulun PR:ssä vanhempaintapaamiset • 5-luokkalaisten laajat terveystarkastukset • Matti Lohen yläkoulun huoltajailta 14.9.2023 • Perusopetuksen yhteinen Kodin ja koulun päivä 30.9.2023

	<ul style="list-style-type: none"> Jutteluvälkät MLK
Lokakuu	<ul style="list-style-type: none"> Materiaaleihin tutustuminen, loppuvuoden suunnittelu Oppilaskunnan järjestämä kaveritaitoviikko Matti Lohen koululla, vk 41 Nuorisotoimen syyslomaretki Nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain (yläkoulu ja lukio) Uuden nuorisovaltuusto RauNon valinta + ensimmäinen kokous OHR ohjausryhmän tapaaminen 25.10. OHR lukio Huoltajapäivä lukiolla 28.10.2023 2- ja 6- luokkien terveystarkastukset ja 6lk rokote Jutteluvälkät MLK
Marraskuu	<p>Ehkäisevän päihdetvön viikko 45 ja valtakunnallinen mielenterveysviikko 47:</p> <ul style="list-style-type: none"> toiminta yhden oppitunnin ajan yläkoululla ja lukiossa toimintaa nuokulla, välkillä ja somessa (tukioppilaat&tutorit) Koko kylä kasvattaa, vanhempien nuokku Lukiolaisten ilta etsivä nuorisotyön järjestämänä (mukailee mt-viikon aihetta) Ysiluokkalaisten tutustuminen lukioon Nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain (yläkoulu ja lukio) TEA-viisari perusopetus 9. lk vanhempainilta Aloitetaan kummiluokkatoimintaa 2- ja 6-luokat 6- ja 9- luokan terveystarkastukset ja 9. lk rokote Silun esiopetuksen ja vakan yhteinen laulelmatilaisuus VakaROCKs WALK-IN -isäinpäiväkahvit vakassa ja esiopetuksessa Lukio Rocks-tapahtuma Yhteinen OHR Kerkko ja MLK 1.11. Jutteluvälkät MLK SRKN Ihan pihalla -vierailu Silmun pihalle Hyvinvoinnin toiminnalliset tietoisut Kerkonjoki, terveydenhoitaja
Joulukuu	<ul style="list-style-type: none"> Nuuska-agenttikoulutus uusille RauNolaisille OHR lukio OHR Kerkko 13.12 OHR Matti Lohi 11.12 OHR Silmu 15.12 RauNo kokous 2/6 Nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain (yläkoulu ja lukio) 7- luokan vanhempainvartit alkavat Jutteluvälkät MLK SRKn juttelukäynnit vakan ja esiopetuksen ryhmiin 20.12. (Jaanan juttelutuokiot)
Tammikuu	<ul style="list-style-type: none"> Nuuska-agentit kouluille Päihdekyselyt (yläkoulu & lukio) RauNo kokous 3/6 Nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain (yläkoulu ja lukio) Seuraavan lukuvuoden työ- ja vapaapäivät Seuraavan lukuvuoden tuntikehys ja resurssi 3. lk terveystarkastukset 7.- luokan vanhempainvartit jatkuvat Tutoreiden välivuosikokous OHR ohjausryhmän tapaaminen- 19.1.24 MLK 22.1 Kerkko OH 24.1. Jutteluvälkät MLK Esiopetus LUKIMAT

Helmikuu	<ul style="list-style-type: none"> • Valtakunnallinen työllisyysviikko • Valmistuvien info ENT • OHR lukio • Vakan ja esiopetuksen ”Muista ystävää” (hyvän mielen jakaminen) 14.2 • Nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain (yläkoulu ja lukio) • Kevään yhteishaku • 4. lk terveystarkastukset • Jutteluvälkät MLK • SRKN Ihan pihalla -vierailu Silmun pihalle
Maaliskuu	<ul style="list-style-type: none"> • Nuorisotoimen hiihtolomaretki • LEOPsien päivitys • Koko kylä kasvattaa, vanhempien nuokku • Kevään yhteishaku • RauNo kokous 4/6 • Nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain (yläkoulu ja lukio) • Kouluterveyskyselyn toteutus (2023, 2025, jne) • Jutteluvälkät MLK
Huhtikuu	<ul style="list-style-type: none"> • Esiopetukseen hakeutuminen • Nuuska-aiheinen välituntitapahtuma • Seksuaalikasvatusviikko vko 17 • OHR lukio • OHR Silmu 26.4.24 • Uusien tutoreiden ja tukioppilaiden koulutusta • NOP verkoston kokous • Nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain (yläkoulu ja lukio) • Lukiolaisten hyvinvointikysely • Kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta laadittujen toimenpiteiden vaikutusten seuranta • Lukion TEA-viisari 2022 • OHR ohjausryhmän tapaaminen (koulujen oppilashuollon vuosiraporttien tarkastelu) 19.4.24 • Vanhempainvartit 2.- ja 6. -luokille • Koulujen oppilashuollon lukuvuoden arviointi ohjausryhmän ohjeiden mukaisesti • Uusien tutoreiden ja tukioppilaiden koulutus Matti Lohen koululla • Tiedonsiirrot uusista 1.- ja 7.-luokkalaisista • Pienryhmän ja VALO-luokan terveystarkastukset • Yhteinen OH MLK ja Kerkko 23.4. • Jutteluvälkät MLK • SRKN Ihan pihalla -vierailu Silmun pihalle • Esiopetus LUKIMAT
Toukokuu	<ul style="list-style-type: none"> • Uusien ykkösten kouluun tutustuminen, huoltajat mukana • Uusien 7. lk tutustuminen, huoltajat mukana • Nivelvaiheen tutustumispäivät • RauNo kokous 5/6 • Oppilas- ja opiskelijahuoltosuunnitelmien arviointi ja päivitys seuraavaa lukuvuotta varten • Toiminnan arviointi, kaikki yksiköt • Pedagogisten selvitysten laadinta • Etsivän ysien haastattelut • Tukioppilaiden valinnat Matti Lohen koululla • Jutteluvälkät MLK
Kesäkuu	<ul style="list-style-type: none"> • Nuorisotoimi osana rippikoulua ja leiritoimintaa • Vuoden purku ja vuosikellon päivitys • Lukion tutustumispäivä uusille opiskelijoille • 1.-,7.- ja 8.-luokkien laajat terveystarkastukset

	<ul style="list-style-type: none"> OHR ohjausryhmän tapaaminen (seuraavan vuoden suunnittelu) 5.6.24
Heinäkuu	lomakuukausi

Yksiköiden yhteisölliset opiskeluhoitoryhmät laativat toiminnastaan vuosittain yhteistä vuosikelloa tarkentavan suunnitelman (koulukohtaisen osion liite 1 Vuosikello)

5.3. Opiskeluhoitotyön arviointi

Opiskeluhoillon vuosikello ohjaa opiskeluhoillon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä. Rautalammin kunnan opiskeluhoitosuunnitelman yhteinen osa luo perusteet toiminnalle. Lukuvuoden painopisteet, teemat ja tavoitteet määritellään ennen lukuvuoden alkua. Toimipisteet tekevät tarkentavat suunnitelmat ohjeen mukaisesti omassa tarkentavassa osiossaan.

Suunnitelmassa asetettuja tavoitteiden toteutumista arvioidaan lukuvuoden puolivälissä ja päättyessä. Samalla asetetaan uusia tavoitteita opiskeluhoitotyön kehittämiseksi seuraavalle lukuvuodelle.

Opiskeluhoillon ohjausryhmälle raportoidaan lukuvuoden toiminnasta. Toimipisteiden opiskeluhoitoryhmät vastaavat osaltaan suunnitelman toteuttamisesta käytännön koulutyössä. Suunnitelman tueksi tehty vuosikello, johon toiminta aikataulutettu.

5.4 Opiskeluhoollosta tiedottaminen

Kuntakohtainen opiskeluhoitosuunnitelma viedään koulutoimen ja esiopetuksen kotisivulle. Yksikkökohtaiset osiot päivitetään samaan asiakirjaan. Yksiköiden suunnitelmat päivitetään lisäksi sisäiseen intraan. Opiskeluhoitosuunnitelman hyväksyy vuosittain hyvinvointilautakunta syyskuun kokouksessaan.

Opettajille tiedotetaan opiskeluhoitoon liittyvistä sisällöistä ja toimintatavoista muun muassa opettajien kokouksissa tai henkilöstöilloissa. Oppilaille tiedotetaan hyvinvointilautakunnan hyväksymästä opiskeluhoitosuunnitelmasta luokanopettajien ja luokanohjaajien toimesta sekä Wilman kautta samassa yhteydessä, kun asiasta viestitään huoltajille.

6. Yksikkökohtaiset suunnitelmat

Jokainen yksikkö määrittelee osaltaan seuraavat asiat:

- a. Yhteisöllinen oppilas- ja opiskeluhoito

- i. Koulukohtaisen oppilas- ja opiskeluhoitoryhmän kokoonpano ja tehtävät
 - ii. Koulujen oppilas- ja opiskeluhoollon vuosikello (huomioi lukuvuoden tavoitteeseen liittyvät tehtävät)
- b. Yksilökohtaisen oppilas- ja opiskeluhoollon järjestäminen
 - i. Koollekutsuminen
 - ii. Opiskeluhoolltokertomusten arkistointi
- c. Opiskeluhoolltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

6.1. Esiopetus

Rautalammilla esiopetusta annetaan Päiväkoti Silmussa omassa ryhmässä ja Kerkonjoen koululla yhdysluokassa.

Huoltajien ja esikoulun välisellä yhteistyöllä tuetaan lapsen hyvinvointia ja koulunkäynnin edellytyksiä. Voidakseen tukea lapsen esikoulunkäyntiä, huoltajilla on oltava riittävästi tietoa esikoulun tavoitteista ja toimintakulttuurista. Periaatteena on, että esikoulun vastuulla on tiedottaa aktiivisesti esikoulun toiminnasta ja lapsen hyvinvoinnin tukipalveluista huoltajille esimerkiksi vanhempainiltana ja tarvittaessa lähetettävillä tiedotteilla. Huoltajilla tulee olla mahdollisuus saada joustavasti tietoa edellä olevista asioista.

Lapsen itsenäinen asema opiskeluhoollossa korostuu tilanteissa, joissa lapsi on riittävän kehittynyt arvioimaan käsiteltävänä olevaa asiaansa ja ottamaan itsenäisesti vastuun siitä. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä oppilashuollon palveluja. Rautalammin esikouluissa on käytössä Wilma-ohjelma sekä Daisy- toiminnanohjausjärjestelmä, jonka kautta yhteydenpito käy sujuvasti.

Opetuksen, siihen liittyvien tukimuotojen ja oppilashuollon toiminnan perusrakenteet tulee olla huoltajien tiedossa. Rautalammin kouluilla järjestetään esikoulun ja kodin yhteistyöiltä vuosittain. Yhteistyöillassa huoltajat voivat tutustua opiskeluhoollon osalta erilaisiin tukimuotoihin, opiskeluhoollon toiminnan rakenteisiin ja yhteistyön periaatteisiin. Esikoulun yhteisöllisessä opiskeluhoolltoryhmässä on huoltajien edustaja.

6.1.1 Yhteisöllinen opiskeluhoollto

Silmu erityiset piirteet opiskeluhoollon kannalta:

- Esioppilaita on 19
- 4 esiopetuksen oppilaista on kyytioppilaita
- 15 osallistuu esiopetuksen lisäksi myös täydentävään varhaiskasvatukseen

Koulukohtaisen opiskeluhoolltoryhmän tehtävät ja kokoonpano

Opiskeluhoolltoryhmä vastaa kouluyhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisestä ja ehkäisevän toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Päiväkoti Silmun opiskeluhoolltoryhmään:

Terveystenhoitaja

Koulukuraattori
Varhaiserityisopettaja
Huoltajien edustaja
Opettajaedustaja
Päiväkodin johtaja (puheenjohtaja ja kokoonkutsuja)

Päiväkodin johtaja kutsuu opiskeluhoitoryhmän koolle vuosikellossa määriteltynä aikoina. Päiväkodin johtaja laatii kokouksen esityslistan ja lähettää sen hyvissä ajoin osallistujille.

6.1.2 Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestäminen

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta seurataan päiväkodin omin kyselyin, valtakunnallisin kyselyin ja matalan kynnyksen kohtaamisissa.

Yksilökohtainen opiskeluhoitoryhmä kutsutaan koolle huoltajien aloitteesta. Mikäli koululla herää huoli oppilaasta, tulee siitä olla yhteydessä huoltajiin ja keskustella yksilökohtaisen opiskeluhoitopalaverin järjestämisestä. Huoltajat ja oppilas määrittelevät ketkä ryhmään osallistuvat.

Opiskeluhoitokertomukset arkistoidaan koulun arkistokaappiin tietosuojamuovitaskuihin. Niihin on pääsy päiväkodin johtajalla, jolta asiakirjoja voivat jälkeinpäin tiedustella asian käsittelyyn ja seurantaan osallistuvat.

Asiantuntijaryhmän opiskeluhoollon työntekijät (kuten terveydenhoitaja/kuraattori/psykologi) kirjaavat omiin tietojärjestelmiinsä osallistumisestaan yksittäistä opiskelijaa koskevaan asiantuntijaryhmään.

6.1.3 Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opiskeluhoitosuunnitelmassa laaditaan vuoden tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet. Niiden toteutumista seurataan vuoden mittaan ja arvioidaan lukuvuoden päätteeksi sekä yksiköiden henkilöstön että yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän toimesta.

Opiskeluhoollon vuosikello valmistuu syksyn ensimmäisessä kokoontumisessa ja se lisätään suunnitelman liitteeksi.

Liitteet:

1. Rautalammin kunnan opiskeluhoollon vuosikello
2. Rautalammin perusopetuksen suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusamiselta, häirinnältä ja väkivallalta
3. Yksilöllisen lääkehoitosuunnitelman pohja
4. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon lupalomake
5. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon muistiopohja

6.2 Kerkonjoen koulu

6.2.1 Yhteisöllinen opiskeluhoito

Kerkonjoen koulun erityiset piirteet opiskeluhoitoon kannalta:

- lähes kaikki oppilaat ovat kyytioppilaita
- yhdysluokat, esi- ja alkuopetus integroituna
- pienet luokat
- vahva yhteys ympäröivään kyläyhteisöön
- oppilaita on noin 20
- psyykkisen ja fyysisen terveyden indikaattorit ovat valtakunnallista keskiarvoa heikommat (Sotkanet.fi)

Koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän tehtävät ja kokoonpano

Opiskeluhoitoryhmä vastaa kouluyhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisestä ja ehkäisevän toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Kerkonjoen koulun opiskeluhoitoryhmään kuuluvat:

Terveydenhoitaja
Koulukuraattori
Oppilasedustaja
Huoltajien edustaja
Opettajaedustaja
Rehtori (puheenjohtaja ja kokoonkutsuja)

Rehtori kutsuu opiskeluhoitoryhmän koolle vuosikellossa määriteltynä aikoina. Rehtori laatii kokouksen esityslistan ja lähettää sen hyvissä ajoin osallistujille. Ryhmä tapaa vuoden aikana sekä yhdessä Matti Lohen koulun oppilashoitoryhmän kanssa että omana ryhmänään (ks.vuosikello).

6.2.2 Yksilökohtaisen opiskeluhoitoon järjestäminen

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta seurataan koulun omin kyselyin, valtakunnallisin kyselyin ja matalan kynnyksen kohtaamisissa.

Yksilökohtainen opiskeluhoitoryhmä kutsutaan koolle huoltajien aloitteesta. Mikäli koululla herää huoli oppilaasta, tulee siitä olla yhteydessä huoltajiin ja keskustella yksilökohtaisen opiskeluhoitopalaverin järjestämisestä. Huoltajat ja oppilas määrittelevät ketkä ryhmään osallistuvat.

Opiskeluhoitokertomukset arkistoidaan koulun arkistokaappiin tietosuojamuovitaskuihin. Niihin on pääsy rehtorilla, jolta asiakirjoja voivat jälkepäin tiedustella asian käsittelyyn ja seurantaan osallistuvat.

Asiantuntijaryhmän opiskeluhoollon työntekijät (kuten terveydenhoitaja/kuraattori/psykologi) kirjaavat omiin tietojärjestelmiinsä osallistumisestaan yksittäistä opiskelijaa koskevaan asiantuntijaryhmään.

6.2.3 Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opiskeluhoitosuunnitelmassa laaditaan vuoden tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet. Niiden toteutumista seurataan vuoden mittaan ja arvioidaan lukuvuoden päätteeksi sekä koulun henkilöstön että yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän toimesta.

Opiskeluhoollon vuosikello valmistuu syksyn ensimmäisessä kokoontumisessa ja se lisätään suunnitelman liitteeksi.

Liitteet:

1. Rautalammin kunnan opiskeluhoollon vuosikello
2. Rautalammin perusopetuksen suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta häirinnältä ja väkivallalta
3. Yksilöllisen lääkehoitosuunnitelman pohja
4. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon lupalomake
5. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon muistiopohja

6.3. Matti Lohen koulu

6.3.1 Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Matti Lohen koulun erityiset piirteet opiskeluhoollon kannalta:

- noin puolet oppilaista on kyytioppilaita
- yhtenäiskoulu
- oppilaita on noin 250
- psyykkisen ja fyysisen terveyden indikaattorit ovat valtakunnallista keskiarvoa heikommat (Sotkanet.fi)

Koulukohtaisen opiskeluhoolloryhmän tehtävät ja kokoonpano

Opiskeluhoolloryhmä vastaa kouluyhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisestä ja

ehkäisevän toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Matti Lohen koulun opiskeluhuoltoryhmään kuuluvat:

Huoltajien edustaja
Oppilasedustaja
Nuorisotoimen edustaja
Seurakunnan edustaja
Terveystenhoitaja
Koulukuraattori
Henkilöstön edustaja
Opettajien edustaja
Rehtori, puheenjohtaja ja kokoonkutsuja

Rehtori kutsuu opiskeluhuoltoryhmän koolle vuosikellossa määriteltynä aikoina. Rehtori laatii kokouksen esityslistan ja lähettää sen hyvissä ajoin osallistujille. Ryhmä tapaa vuoden aikana sekä yhdessä Kerkonjoen koulun oppilashuoltoryhmän kanssa että omana ryhmänään (ks.vuosikello).

6.3.2 Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestäminen

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta seurataan koulun omin kyselyin, valtakunnallisin kyselyin ja matalan kynnyksen kohtaamisissa.

Yksilökohtainen opiskeluhuoltoryhmä kutsutaan koolle huoltajien aloitteesta. Mikäli koululla herää huoli oppilaasta, tulee siitä olla yhteydessä huoltajiin ja keskustella yksilökohtaisen opiskeluhuoltopalaverin järjestämisestä. Huoltajat ja oppilas määrittelevät ketkä ryhmään osallistuvat.

Opiskeluhuoltokertomukset arkistoidaan koulun arkistokaappiin tietosuojamuovitaskuihin. Niihin on pääsy rehtorilla ja koulusihteerillä, joilta asiakirjoja voivat jälkeenpäin tiedustella asian käsittelyyn ja seurantaan osallistuvat.

Asiantuntijaryhmän opiskeluhuollon työntekijät (kuten terveydenhoitaja/kuraattori/psykologi) kirjaavat omiin tietojärjestelmiinsä osallistumisestaan yksittäistä opiskelijaa koskevaan asiantuntijaryhmää.

6.3.3 Opiskeluhuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opiskeluhuoltosuunnitelmassa laaditaan vuoden tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet. Niiden toteutumista seurataan vuoden mittaan ja arvioidaan lukuvuoden päätteeksi sekä koulun henkilöstön että yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän toimesta.

1. Rautalammin kunnan opiskeluhuollon vuosikello

2. Rautalammin perusopetuksen suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta häirinnältä ja väkivallalta
3. Yksilöllisen lääkehoitosuunnitelman pohja
4. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon lupalomake
5. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon muistiopohja

6.4. Rautalammin lukio

6.4.1 Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Koulukohtaisen opiskeluhooltoryhmän tehtävät ja kokoonpano

Rautalammin lukion erityiset piirteet opiskeluhoollon kannalta:

- opiskelijoita on noin 100
- Noin 60–70 %opiskelijoista toisilta paikkakunnilta ja aloittaa lukio-opintojensa yhteydessä itsenäisen asumisen
- yli puolet opiskelijoista ei asu huoltajan kanssa
- toiselta paikkakunnalta siirtyvien opiskelijoiden tiedonsiirto on vajaata
- yli puolella opiskelijoista on huomattavasti aikaa vievä harrastus, joka monesti menee opiskelun edelle
- Satulateatteri on erityisen vahva ryhmäyttäjä
- tiiviit yhteistyöverkostot kunnan eri toimijoiden kanssa
- nuoren ja huoltajan tietosuoja- ja tiedonsaantioikeudet vaikuttavat ajoittain ristiriitaisilta
- psyykkisen ja fyysisen terveyden indikaattorit ovat valtakunnallista keskiarvoa heikommat (Sotkanet.fi)

Rautalammin aikuislukion erityiset piirteet opiskeluhoollon kannalta:

- monella opiskelijalla työtä opiskelun ohessa
- ei erillisiä opintojaksoja aikuisopiskelijoille

Opiskeluhooltoryhmä vastaa koulu yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisestä ja ehkäisevän toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Rautalammin lukion opiskeluhooltoryhmään kuuluvat:

Oppilasedustaja opiskelijakunnan puheenjohtaja
Nuorisotoimen edustaja tai etsivä nuorisotyöntekijä
Seurakunnan edustaja
Terveystenhoitaja
Koulukuraattori
Erityisopettaja
Rehtori, puheenjohtaja ja kokoonkutsuja

Rehtori kutsuu opiskeluhoitoryhmän koolle vuosikellossa määriteltyinä aikoina. Rehtori laatii kokouksen esityslistan ja lähettää sen hyvissä ajoin osallistujille. Kokouksia voidaan järjestää lähi- tai etätapaamisina.

6.4.2 Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestäminen

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta seurataan koulun omin kyselyin, valtakunnallisin kyselyin ja matalan kynnyksen kohtaamisissa.

Ryhmän kokoa se opetushenkilöstön tai opiskeluhoollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Asiantuntijoiden nimeäminen ryhmänjäseniksi tai opiskelijan läheisten osallistuminen ryhmän työskentelyyn edellyttää opiskelijan suostumusta.

Henkilötietojen käsittelystä vastaa rekisterinpitäjänä opetuksen järjestäjä, oppilaitoksessa rehtori. Yksittäistä opiskelijaa koskevat kirjaukset ovat salassa pidettäviä. Salassa pidettävät asiakirjat on merkittävä salassapitomerkinnoin. Asiantuntijaryhmän opiskeluhoollon työntekijät (kuten terveydenhoitaja/kuraattori/psykologi) kirjaavat omiin tietojärjestelmiinsä osallistumisestaan yksittäistä opiskelijaa koskevaan asiantuntijaryhmää.

6.4.3 Opiskeluhoollon suunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opiskeluhoollon suunnitelmassa laaditaan vuoden tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet. Niiden toteutumista seurataan vuoden mittaan ja arvioidaan lukuvuoden päätteeksi sekä koulun henkilöstön että yhteisöllisen opiskeluhoollon toimesta.

1. Rautalammin kunnan opiskeluhoollon vuosikellossa lukion vuosikellotapahtumat
2. Rautalammin lukion suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta häirinnältä ja väkivallalta
3. Lääkehoitosuunnitelma
4. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon kaavake (luvat ja kertomus)